

Kresbu květiny složené z lidských rukou, ze které návrh pražské mozaiky vychází, věnoval španělský malíř a sochař Pablo Picasso v roce 1955 Světové odborové federaci k desátému výročí jejího založení. Skleněnou mozaiku podle této předlohy vytvořil v roce 1980 Italo Sauro Ballardini v recepci jedné ze tří budov brutalistního komplexu na Vinohradské třídě. Italský malíř a mozaikář Ballardini v Praze vystudoval akademii výtvarných umění a ve veřejném prostoru české metropole zanechal ještě několik svých děl. FOTO MAFRA - PETR TOPIČ

Picassova květina unikne zkáze

Dokončení ze strany 1

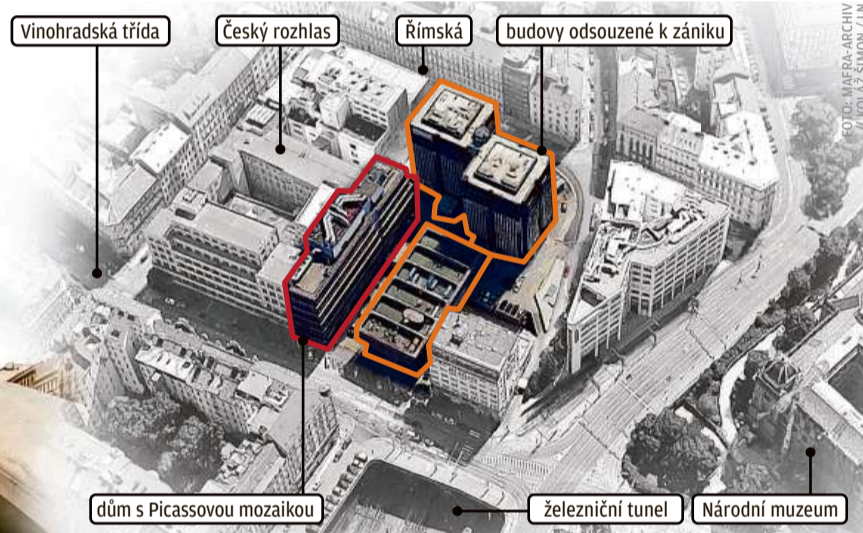
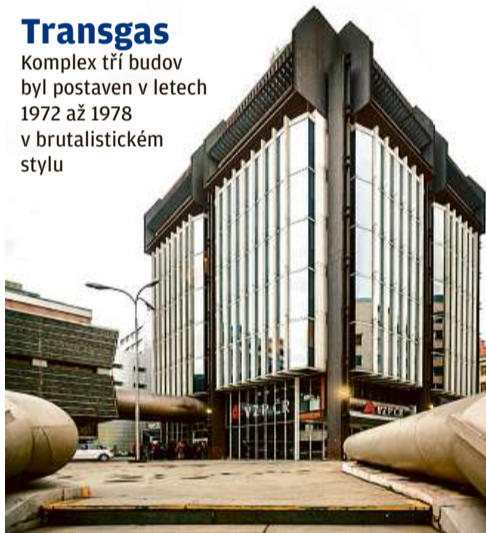
Rok 1980 v Praze. Dokončují se stanice metra Roztyly, Chodov, Opatov a Háje. Do úřadu prezidenta byl po pouze formální volbě zvolen opět Gustáv Husák a do provozu byl uveden například 162 metrů vysoký vysílač na Pradědu. V průběhu stejného roku ale také pracuje v československé metropoli jistý italský umělec na nevelké skleněné mozaice, jejíž návrh je autorem světoznámý umělec. Kousek po kousku ji dává dohromady v jedné z budov symbolu brutalismu – areálu Transgasu.

Mozaika vytvořená Saurem Ballardinim upadla trochu neprávem v zapomnění, a to i přesto, že byla vytvořena podle předlohy nikoho jiného než legendárního Pabla Picassa. „Můj otec mozaiku vytvořil v roce 1980, těsně před návratem do Itálie,“ vysvětluje syn italského umělce Andrea.

Jak on sám připomíná, původní kresbu, ze které návrh pražské mozaiky vychází, věnoval Picasso v roce 1955 Světové odborové federaci k desátému výročí jejího založení. Až do roku 1969 organizace navíc předsedal Louis Saillant, dědeček Andrei Ballardiniho.

Transgas

Komplex tří budov byl postaven v letech 1972 až 1978 v brutalistickém stylu

„V srpnu 1968 se ale postavil proti okupaci Československa a poté byl přátelsky ‚odstaven‘,“ popsal jeho potomek.

Ballardiniho pražská studia

Italský malíř a mozaikář Sauro Ballardini v Praze vystudoval akademii výtvarných umění a do veřejného prostoru stovčezatého města se zapsal vícekrát a viditelněji než v případě mozaiky v Transgasu. Je totiž autorem například velké panoramatické mozaiky Bitva

o Sokolovo ve stanici metra Florenc nebo také velké mozaiky Člověk dobývající nové horizonty vesmíru v Telekomunikačním centru na Žižkově, kterému hrozí spolu s mozaikou demolic.

Již zmíněná díla v Transgasu má díky spojitosti s Picassem zvláštní hodnotu, na poměry Prahy i Česka výjimečnou. „Je to do velké míry vzácnost. Je vypracována podle Picassovy kresby, a není to tudíž ve vztahu k němu takzvané dotýkané dílo. Přesto to

není žádné druhořadé dílo, sám Ballardini je ve svém oboru uznávané jméno,“ řekla serveru Lidovky.cz kurátorka sbírky veřejných plastik Galerie hlavního města Prahy Marie Foltýnová.

Svou roli hraje i historický kontext, na který pro LN upozornila Milena Bartlová z katedry teorie a dějin umění Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. „Je to významný doklad umění padesátých let. I když to tak dnes nevytápí, v tehdejší situaci byla Picasso-

va tvorba u nás velmi důležitá proto, že ukazovala možnost používat více stylizovanou formu, než byl tehdejší popisný socialistický realismus,“ uvedla Bartlová a dodala, že si takové dílo zaslouží ochranu a jeho případné přenesení je až krajní možností, jak jej zachránit.

Podle Foltýnové je navíc překvapující, že majitelé objektu už tuto unikátní ozdobu malé recepce v přízemí nepropagovali více. „Je s podivem, že firma, která v ta-

kovém domě sídlí, nemá takové dílo jako svou vlajkovou loď a neprezentuje ho pro lepší image své firmy,“ myslí si Foltýnová.

Majitelé často nevědí, co mají

Podle kurátorky vznikaly takové mozaiky za socialismu jako výzdoba veřejných budov. Často na zakázku pro Svaz výtvarných umělců, většinou se tak jedná o umělecky hodnotná díla. „Po roce 1990 se tyto budovy dostávaly do soukromých rukou, je tedy možné, že jsou některá hodnotná díla někde skryta. Majitelé často ani nevědí, co mají,“ popsala kurátorka pražské galerie.

Budovu, která těsně přiléhá k Českému rozhlasu, vlastní firma BLDG Vinohradská, jejímž jediným akcionářem je společnost Unimex. Za ní stojí čeští podnikatelé Jiří Šimáně a Jaromír Šmejkal. Šimáně na dotaz LN potvrdil, že mozaika se rozhodně nikam stěhovat nebude.

„Samozřejmě není vyloučeno, že v rámci rekonstrukce, v nouzové situaci, bude mozaika přemístěna v rámci budovy, ale určitě o ni bude dobře postaráno,“ ujistil český miliardář, který skrze svou další společnost, Smartwings, zároveň ovládá České aerolinie.

NEHODA NA ŽELEZNICI

Při srážce vlaků se zranilo pět lidí

RONOV NAD DOUBRAVOU U Ronova nad Doubravou se večera po poledni srazil osobní vlak s manipulačním vlakem. Podle záchranářů bylo při nehodě zraněno pět lidí. Provoz na trati byl přerušeno. Podle Drážní inspekce zatím není příčina nehody jasná. „Tři osoby utrpěly lehká zranění, hlavně naraženiny dolních končetin a hrudníku, byly převezeny do nemocnice v Čáslavi. Dva lidé s těžším zraněním, jeden s frakturou bérce a další s poraněním hlavy, byli sanitkou transportováni do krajské nemocnice v Pardubicích,“ řekl mluvčí Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje Aleš Malý. Za poslední týdny se Drážní inspekce musela zabývat vícero mimořádnými událostmi. Mezi Martinicemi a Velkým Meziříčím jel osobní vlak téměř šest kilometrů bez strojvůdce. V Ejpovicích za Plzní projel na červenou rychlík. V Českých Budějovicích se srazily dvě posunovací lokomotivy. Minulou středu se pak v Havlíčkově Brodě střetl nákladní vlak s lokomotivou. čtk

ČVUT rozšíří „elitní klub“ technik

MARTIN RYCHLÍK

PRAHA Budoucnost technického vzdělávání v Evropě, špičkový výzkum a sdílení univerzitních hodnot. To spojuje nové uskupení EuroTech, které tvoří školy věnující se robotice, hi-tech strojírenství či dalším oborům.

Do aliance sedmi předních univerzit nově přistoupilo České vysoké učení technické (ČVUT).

Co si od toho slibuje? „Očekávám, že ve společenství s nejlepšími evropskými technickými univerzitami se ještě dál posuneme v excelenci,“ řekl LN Vojtěch Petráček, rektor pražské techniky.

S Technionem i s Mnichovem

Ta se ocitla v zajímavém „klubu“ s Dánskou technickou univerzitou, francouzskou École Polytechnique, eindhovenskou technikou i s Technickou univerzitou Mnichov (TUM). Novým členem je ještě polytechnika z estonského Tallinnu. Skupinu pak doplňuje izraelský Technion, který je silným pojmem sám o sobě.

Vstřícní budoucnosti. Vědci z Fakulty elektrotechnické ČVUT loni předvedli, jak eliminovat cizí drony v zakázané oblasti elektráren či vládních budov. FOTO FEL ČVUT

„Dlouhodobou vizí nové univerzitní sítě je stát se přední evropskou platformou pro vzdělávání v technických oborech. Chceme společně inovovat studijní programy v rovině vědy a výzkumu, aby jejich absolventi byli schopni reagovat na měnící se potřeby společnosti,“ říká Zbyněk Škvor, prorektor ČVUT pro vědu. Sedmička škol – k nimž původně pat-

řila i mimounijní École Polytechnique Fédérale Lausanne (EPFL) – si vytkla za úkol propojovat technické vzdělávání a přispět ke konkurenceschopnosti Evropy i kulturně blízkého Izraele. V pilotním programu Erasmus+, který koordinuje TUM, bude kladen důraz na „udržitelné využívání moderních technologií“ ve prospěch společnosti a hospodářství.

„Ti nejlepší inženýři by měli vykazovat silné kompetence ve svém oboru, nicméně by měli být vybaveni průřezovými dovednostmi, které bude Evropa stále více potřebovat,“ dodává Škvor.

Dalším úkolem EuroTechu je propojovat akademický svět s průmyslem v EU, tak aby Evropa získala technologickou oporu pro globální soutěž s Čínou i USA.

Na to cílí i národní plán Inovační strategie ČR 2019–2030, jak jej LN detailně představily. „Jestliže chceme mířit do světové technologické špičky, musíme si říci, jakým způsobem se tam dostaneme,“ řekl LN Karel Havlíček, místopředseda vládní vědecké rady a garant strategie, která má coby jeden z devíti pilířů silnou podporu polytechnického vzdělávání.

„EuroTech Engineers“

Jak bude univerzitní spolupráce konkrétně vypadat? Do roku 2022 má EuroTech fungovat jako vzdělávací síť s novými studijními plány i moderní výukou. A do roku 2025 má uskupení nabídnout integrovaný studijní program označený jako EuroTech Engineer – od bakaláře po doktorské studium. Do roku 2030 se má síť stát lídrem ve větech technologického vzdělávání, ale počítá i s podporou podnikavosti a humanitních i společenských věd.

„Věřím, že moderní technologie budou ještě více rozšířeny do každodenní pedagogické praxe ve prospěch studentů zapsaných do sítě EuroTech,“ říká rektor.

Silné a blízké partnery si v posledních letech hledá též nejstarší vysoká škola v zemi Univerzita Karlova. Nejen na výměnách vědců, ale i na společných studijních programech pracují Češi v alianci s názvem 4EU s univerzitami v německém Heidelbergu, ve Varšavě a také v Paříži – konkrétně se znovuovnovenou Sorbonnou.

„Debatovali jsme tu o synergiích i rozvoji excelentního výzkumu. My máme skvělou matematiku, v Praze je také výborná,“ řekl LN Jean Chambaz, rektor Sorbonny. Ke čtveřici se přidaly i univerzity v Kodani a Miláně.